

– Jag kände direkt att tjädern trivs här!

”Sju-åtta meter
upp i en gran
satt en svart
tjädertupp

FYRÅRIGA finnspetstiken Lava
ställer gammeltuppen som sitter
högt uppe i granen.

I drygt 20 år har han återvänt till urskogen
vid Råneälven, för här har han funnit sitt
paradis. Det andra letar efter hela livet
hittade Magnus Björk redan som
15-åring.

Text och foto:
JOAKIM NORDLUND

När man färdas upp efter Råneälven passerar man genom ett vackert skogslandskap med älven som flyter till vänster om vägen. På resan norrut passeras dessvärre även platser där skördare och skotare har förvandlat underbara jaktområden till ökenliknande landskap. Lyckligtvis finns också marker där man inte ser många spår av människor och där, i urskogen, har Rånebon Magnus Björk sitt jaktparadis. I drygt 20 år har den i dag 37-årige jägaren återvänt till markerna som han upptäckte redan som 15-åring.

– När jag var femton planterade vi skog här och jag föll direkt för platsen. Jag kände instinktivt att här måste tjädern trivas, säger han.

Det handlar om ett land med åsar som bryter av myrmarken, alltså ett perfekt land för skogsfågel eftersom terrängen är så varierande. På åsarna

växer riktigt gammal skog men den näringsfattiga jorden har gjort att de flesta träden stannat i växten.

NÄR VI LÄMNAD E LANDSVÄGEN och färdades västerut kunde vi se hur dimman hade lagt sig som ett skönt täcke över skogslandet och från bilen såg vi två tjäderhönor som tog en stillsam morgonpromenad tillsammans.

Några kilometer senare bromsade Magnus in och strax kunde vi se hur fyraåriga finnspetstiken Lava försvann in i skogen. En svag vind gjorde förhållandena i stort sett optimala och vi stannade vid en tall som inte var mer än tolv meter hög men där barken var pansarlik, något som vittnade om att trädet var riktigt gammalt.

En liten bit bredvid hade en torr-fura ramlat och från tallarna hängde stora sjok med skägglav. Det visade sig snabbt att Magnus kunde varje ås ▶

LAVA SKÄLLDE INTENSIVT och Magnus började ansmygningen i lätt hukad gång som sedan övergick i krypande.

”Det är en urtidskänsla att befinna sig här uppe

SJOK AV DIMMA svävade över markerna när vi kom dit på morgonen. Vi förstod direkt att här måste det finnas tjäder.

► och han visste exakt hur terrängen såg ut och var man kunde gå och vägar man borde undvika. Men viktigast av allt; han visste var tjädern trivdes. Det är nämligen tillgången på skogsfågel som fått honom att återvända under så många år.

– Jag kan inte säga hur många gånger jag vandrat här med hund, men det är många. Lava är fyra år nu och jag har skjutit drygt 50 fåglar för henne där merparten är tjäder. Men före det har jag ju haft andra hundar, säger han.

MAGNUS BJÖRK ÄR EN passionerad jägare. Han förlägger ofta sin semester till hösten och mellan den 25 augusti och 21 september 2010 hade han 25 jakt dagar. Vid sidan av tjäderjakten blir det också en hel del älgjakt, men passionen för björnjakt med laika eller plotthund har växt och sju dagar tidigare hade han fällt en björnhona på 185 kilo.

Jakten med trädsköllare har han däremot fått med modersmjölken och berättar att han bara var sju år när han fick följa med på ett ståndskall. Det skulle dröja ytterligare fyra-fem år tills han sköt sin första tjäder.

– När jag gick i sjuan körde pappa mig till marken och sedan fick jag jaga på egen hand. Vi hade en norrbottenspets som var en riktig jaktidiot så jag fick en bra fostran, säger han och ler.

Han minns sin första jakt på det som skulle bli hans eget tjäderparadis och även den gången var det pappa som fick tjänstgöra som chaufför. Den då 15-årige ynglingen återvände med en tjäder och sedan dess var han fast.

– Jag blev frälst på det här området och det sitter fortfarande i, säger Magnus.

Men den här dagen såg vi ut att gå bet. Trots optimalt väder och en hund som verkligen gjorde sitt yttersta så gick det tungt. Magnus hade ändå inte förlorat hoppet och dagen innan hade han haft närkontakt med en tjäderhona på en ås strax norr om vår rastplats.

EFTER EN TIMMESLÅNG paus och lite stekt ren- och älgkött och kokt kaffe fortsatte jakten och på hundpejlen såg man hur Lava stack iväg på det ena söket efter det andra. Till sist kom det vi väntat på så länge. 350 meter framför oss hade hon hittat fågel och taktfasta och intensiva skall från en målmedveten finnspets framstod som ljuv musik.

– Det här är en hotspot, säger Magnus och lyssnar vidare.

Ett leende lättar upp de koncentrerade anletsdragen i takt med att Lava matar skall.

– Det här är fågel. Den här har hon. Den här har hon spikat, säger han.

Med försiktiga steg fortsatte han framåt och hela tiden skällde Lava på det där intensiva sättet som bara en finnspets kan och när hundra meter återstod började ansmygningen på allvar. Först lätt hukande och den sista biten på knä för att söka av trädet. Och där, sju-åtta meter upp i en gran, satt en svart tjädertupp.

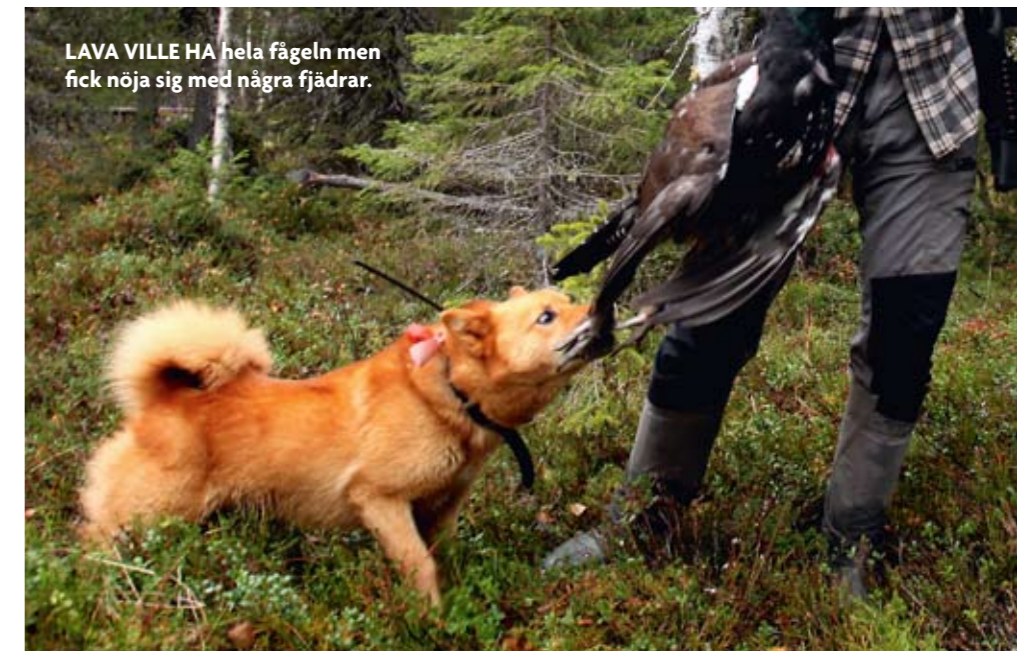
– Den här vill jag verkligen ha, säger Magnus och lägger sig ned mot en tuva för att få rejält stöd.

Skottet träffar perfekt och kulan sitter mitt i fågelkroppen – en femetta!

EFTER SKOTTET FÖLL FÅGELN rätt ned i den gröna undervegetationen och den var med största sannolikhet död redan innan den nådde marken.

Lava studsade runt och ville ha en smakbit men Magnus fick rädda fågeln från att bli plockad på plats. Han strök hunden på huvudet och berömde henne ►

”Tjädern trivs i riktig gammelskog och det är skönt att bara vistas i den miljön

LAVA VILLE HA hela fågeln men fick nöja sig med några fjädrar.

GIVETVIS FANNS DET INTE BARA tjädertuppar. När vi var på väg hem efter den första jakt dagen satt den här granna tjäderhona på vägen.

► ► efter ett helt perfekt genomfört arbete. Vi hade sparat det bästa området till sist – och det betalade sig också.

PÅ VÄG MOT BILEN gick vi genom den vackra skogen och småpratade när kraftiga vingslag fick oss att stanna på fläcken. Mellan trädtopparna såg vi en gammeltupp flyga norrut och Lava for som en projektil åt det håll som tjädern flugit.

– Men den där hittar hon nog aldrig. Den for långt, säger Magnus på sitt lugna och sakliga sätt.

Även här fick han rätt för hunden kom tillbaka efter några minuter och vi vandrade sakta vidare. Men det skulle ändå komma mer.

Väl inne i bilen hann vi bara en knapp mil innan vi såg silhuetten av en ståtlig tjädertupp som promenerade på vägen. Det här scenariot utspelade sig på ytterligare två platser, så nu hade vi sett fyra tjädertuppar inom loppet av en timme.

Magnus förklarar varför han fort-

farande attraheras av tjäderjakten trots att han har fått uppleva det mesta som en fågeljägare kan få uppleva.

– Dels är det miljön. Tjädern trivs i riktig gammelskog och det är skönt att bara vistas i den miljön. Och dels är det jakt hela dagen. På älgjakt kan det vara över efter tio minuter, men här fortsätter man att jaga. Det är också en fri jakt där man inte behöver ta hänsyn till någon annan. Det är jag och hunden och vi går dit näsan pekar, säger han.

Det är jag
och hunden
och vi går dit
näsan pekar

ENDEL MÄNNISKOR FÅR LETA ett helt liv men Magnus hittade rätt redan som 15-åring. I drygt 20 år har han alltså återvänt till det tjädereldorado som har blivit hans jaktparadis. Några av tallarna som vi passerat under vår långa jakttag hade små blå prickar målade två meter upp på stammen och det gjorde Magnus en smula fundersam.

– Jag gillar det inte. Man bävar för vad som ska hända. Jag kan bara

hoppas att de här träden får vara kvar, säger han och gör en paus för att sedan fortsätta:

– Det är en ertidskänsla att befinna sig här uppe. Det är en ren glädje att få gå i så vackra skogar och om de skulle komma på att avverka, så är det möjligt att detta blir den sista finnspets jag äger. Det här är verkligen ett paradiset och utan alla gamla träd skulle jakten inte vara densamma, säger han.

DAGEN EFTER TJÄDERJAKTEN får jag ett mms från Magnus på min mobil. Han hade fått skjuta en tjurkalv för sin ett år gamla östsibiriska laikatik. Ytterligare en dag senare ringde jag honom för att ställa en kompletterande fråga. Han flåsade och bad att få ringa upp eftersom han var i skogen och hade upptag på en björn. Halvtimmen senare ringde jag på nytt.

– Nu ligger den. En hona utan ungar på 180 kilo, kunde han meddela.

Och så fortsatte det under hela hösten.

– Det har varit en bra höst. Mycket jakt, precis som jag vill ha det, säger Magnus Björk. ♦

ATT FÅ SKJUTA EN TJÄDERTUPP efter ett perfekt hundjobb är något som de flesta jägare borde få uppleva någon gång.